

Zsoltit Mainzban megműtenék...

A makói *Lévai Zsolti* februárban ünnepelte hetedik születésnapját. A szülők öröme azonban már akkor nem volt felhőtlen, és a kisfiú is csak nagy-nagy önuralommal tudta palástolni *egyre kinzóbbá váló fejfájását*. A kezdetben oly sok kellemes izgalmat és piros pontokat nyújtó iskola is veszített csábító erejéből: a hetesi feladatokkal megbízott Zsolti szorongani kezdett, hátha nem emlékszik arra, milyen nap van és hanyadika. A gyógypedagógus édesanya akkor kezdett igazán aggódni, amikor fölgyelt kisfia kézremegésére. Az alapos kórházi, majd klinikai kivizsgálások után,

éppen egy hónapja tudatták az orvosok a sokkoló hírt a szülőkkel: *agydaganat*. Még hozzá olyan természetű és elhelyezkedésű, amelynek *eltávolítása túlságosan kockázatos lenne*. Amíg a szegedi orvosok a nyomás csökkentése érdekében az agyvíz folyamatos elvezetéséről gondoskodnak és a szepszis okozta kritikus állapotot igyekeznek megszüntetni, a szülők természetesen más utakon is keresik gyermekük gyógyulásának lehetőségeit. Ismerősök és ismeretlenek, a Vöröskereszt, a Malév, a Máltai Szeretetszolgálat segítségével *kapcsolatba kerültek a mainzi*

egyetem idegsebészeti klinikájának magyar származású professzorával, aki a rekordidő alatt megérkező kórtörténetet ismertető papírokat látva azonnal megtelefonálta a családnak: *természetesen vállalja a műtétet*. Ő, mint mondta és írta: lemond saját honoráriumáról, a háromhetes ápolási költséget, *12 400 DM-et és a majdani kontrollvizsgálat díját, 1500 márkát azonban meg kell fizetniük*. A család közvetlen környezetéből, a szülők, nagyszülők munkahelyéről máris rengeteg segítség érkezett. A Malév, a megyei mentőszolgálat is készen áll a közreműködésre.

Zsoltit, ha állapota megengedi, a jövő héten szállítják Mainzba, a klinika készen áll fogadására. A rendelkezésre álló pénz azonban messze nem közelíti meg az ápolási díj összegét. Aki tehát teheti, segítsen. A „*Mentés a jövőért*” alapítványra, az *OTP 289-98 008 számú, 35 875 számlaszámú csekk-számláján* lehet pénzt befizetni, vagy akár rózsaszín postai utalványon, amelyen azonban föl kell tüntetni azt is: „*Lévai Zsolt gyógykezelésére.*”

CH. Á.

Képzavar

TANDI LAJOS

A kőbárány, az Agnus Dei eredetileg valószínű a szegedi vár első templomának homlokzatát díszítette. Kutatások szerint az 1200-as évek vége felé faraghatta a templomépítő csoport ügyes kezű mestere. A legrégebbi szegedi, építtetéshez kapcsolódó plasztikai műemlék e város jelképe lett. A nemrégiben felújított városcímeren – a III. Károly király 1719. május 21-én keltezett adománylevelének pecsétjén, amely megerősítette Szeged szabad királyi város jogállását –, a barokk díszítésű címerpajzs tetején szerepel először a fehér bárány.

Fantasztikus jelképe ez – számomra legalábbis – a hitnek és annak a profán ténynek, hogy a kőbárány isteni kapcsolata mellett kifejezi a környék pásztorainak legeltetési jogaiért folyó küzdelmet is. A dorozsmai legelők megszerzésének dicsfénye is ott sűrűsödik ebben a kőfaragványban, s a korabeli címerrajzolók ezzel is jogalapot teremtettek Dorozsmához és a kun legelőkhöz. Itt találkozik feloldhatatlan, ám szép harmóniában szellem és valóság, emelkedettség és napi realitás. Talán ezért is került be a Dömötör-torony és annak kőbáránya városvédők és -szépítők pecsétjébe.

Ez a bárány több, mint isteni jelvény, vagy egy korabeli pör szimbóluma. Olyan embléma, amely e város polgárainak immár nem csupán címerállata, hanem gondolkodásmódjának és tetteinek meghatározója is lehetne. Éppen az ellentétes pólusok összekísértésének jelképe, a különböző vélemények összesímtásának megfogalmazása, a másképp gondolkodás, de egy nyelven beszélés szimbóluma.

Ezen a héten *minden szónak, minden mondatnak különös hangsúlya van*. Nem mondható ki egyetlen mondat sem anélkül, hogy ne vetődne rá Krisztus szenvedéseinek fénye vagy árnya. Annak ellenére, hogy nem vagyok vallásos ember, megilletődve élem meg eszmélésem óta ezt az ünnepet, s igenis, Krisztust kénytelen vagyok kortársamnak tekinteni. Szenvédő, vállalkozó, terheket cipelő és megdicsőülő kortársamnak. Olyan embernek, aki helyettem is vállalta kora megpróbáltatásait, s aki erőt ad ahhoz, hogy én is vállaljam saját korom nem mindig könnyű próbáit. S ehhez – bárki bármit mond –, nem elég a Biblia forgatása, nem elég az imádság, nem elég a hit tanok mormolása. Egyetlen esély az önmagunkkal való szembenézés, a magunk körüli ügyek tisztázása, a személyes súlyok cipélése és a saját szármak kipróbálása.

Valamelyik nap fölhívott egy fölháborodott olvasó – mint később kiderült, felszínes ismerős. Dühödten szidta a parlamenti képviselőt, aki a Magyar Televízió virágvasárnapi műsorán, a Keresztapa második részének bemutatásán élcelődött. Végignéztem az európai televíziók műsorrendjét. Valamennyi a legkülönbözőbb típusú programok peregetek. Jól is néznénk ki, ha mindennap minden felekezet, minden párt, minden történelmi évforduló és minden személyiség születési napja határozná meg a nagy tömegeknek szóló műsorprogramokat. Persze, a jó ízlés határt szabhat bizonyos műsorok bemutatásának, de naivitás lenne hinni, hogy olyan programok egyáltalán megszülethetnek, amelyek generációkra, nemekre, vallásra, politikai beállítódásra tekintet nélkül, egységesen elnyernék a nézők tetszését. Gondolom, a húsvét mégis kivétel lesz.

Nem csak a sonkaevésben, nem csak a locsolkodási zöldárban, nem csupán az alkoholmennyiség növelésében, de abban is, hogy mindannyian, egységesen végiggondoljuk életünk értelmét, szembenéznünk tetteinkkel és lehetőségeinkkel, hittel és reménnyel szembesülünk holnapi feladatainkkal, és a jóllakottság és kijózanodás után föltámadva kezdünk – ki tudja, hányadszor már ebben az évben – új életet. Akár Isten bárányának hívóiként, akár új legelők új tulajdonosaiként.

Az Odin Teatret szegedi programja

A dániai Holstebroban működő *Odin Teatret Európa egyik legfontosabb, kisugárzó hatású színházi műhelye*, immár harmadszor látogat el Magyarországra. Előadásaiknak, színházi kutatómunkájuknak köszönhetően azóta is a világ első számú progresszív műhelyei között tartják számon őket. Az Odin igazi vándorszínház, nemzetközi társulatával az egész földkerekséget beutazta már. Most végre egy tágabb program keretében stúdiómunkájukat, munkademonstrációjukat, filmjeiket is láthatja Szeged és Budapest közönsége; stúdiósaik pedig színésztreginget tartanak fiatal színészeknek. A részletes program. **Április 21-én** az Odin stúdiósainak workshopja színészek számára 9.30–13 óráig; Torgeir Wethal munkabemutatója 14–15.30 óráig a Tantusz Művelődési Házban. Torgeir Wethal színész-filmrendező Oxirincus Evangeliet című filmjének vetítése 17.30-kor a JATE-klubban; Holstebro vára, Julia Varley előadása a Bálint Sándor Művelődési Házban. **Április 22-én** Workshop, színészek számára a JATE-aulában 9.30–13 óráig; 15 órától az Odin utcai parádéja a Kársz utcán és környékén; 17.30-tól az Odin filmjeiből a JATE-klubban: A folyó két partján; 20 órától a Bálint Sándor Művelődési Házban: A csend visszhangja. Julia Varley munkabemutatója. **Április 17–23.** között kiállítás látható az Odin könyveiből, előadásairól a JATE központi épületének előcsarnokában. Megtekinthető egész nap, kivétel vasárnap. Mindennemű információ, valamint jegyek elővételben az előadásokra a JATE-klubban kapható, illetve a programok előtt egy órával a helyszíneken is. A programok a Szegedi Színházi Páholy, a JATE-HÖK, a JATE kulturális titkársága és az Eötvös Alapítvány támogatásával jöttek létre.

P. SZ.

Morzsa a Bibliából

KRISZTUS HÉT SZAVA A KERESZTEN. Nagypéntek van. Valóban „NAGY”. Nagyobb mindennél, ami az emberi értékelés szerint az emberiség vagy a világ életére jelentős eseményt hordozott. Ami látható volt ezen a napon, közel kétezer évvel ezelőtt: egy kegyetlen, véres kivégzés. Ennek láthatatlan tartalma és következménye tette és teszi NAGY értékét; ami ott elhangzott hét megnyilatkozásában is megérthetővé és befogadhatóvá válhat bármikor minden ember számára hit által.

A láthatók mögötti tartalom jelentőségére utal Jézus igen kemény szava, amit a kivégzőhely felé vezető úton mondott: „*A népnek és az asszonyoknak nagy sokasága követte őt, akik jajgattak és siratták őt. Jézus pedig feléjük fordulva ezt mondta nekik: Jeruzsálem leányai, ne engem sirassatok, hanem magatokat és gyermekeiteket sirassatok.*” (Lukács ev. 23:27-28)

1. „*Amikor arra a helyre értek, amelyet Koponya-hegynak hívtak, keresztre feszítették őt, és a gonosztevőket: az egyiket a jobb, a másikat a bal keze felől. Jézus pedig így könyörgött: – Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek.*” (Lukács ev. 23:33-34) Így imádkozik, nem átkoz, nem vádolja azokat, akik egy törvénybe merevített Isten-képzet védelmében és saját uralmi pozíciójuk védelmében kívánták halálát, sem az érzelmetlen, marcona kivégző katonákat; sem azokat, akik előző napokban lelkesen kiáltozták felé a Hozsannát, a messiás-királyt köszöntő és segítségét kérő éneket. „*Úgy szerette Isten e világot, hogy egyetértő Fiát adta érte*” (János ev. 3:16), ez a Fiú most bizonyítja ezt a szeretetet, és szenvedése érdeméért kéri számunkra a bocsánatot, mert nem csak azok ott, hanem mi itt sem tudjuk, hogy általában mit és

miért cselekszünk, de különösképpen, hogy Vele mit cselekszünk.

2. „*A megfeszített gonosztevők közül az egyik így káromolta őt: Nem te vagy a Krisztus? Mentsd meg magadat és minket is. De a másik megróttá, ezt mondva neki: Nem félel az Isten? Hiszen te is ugyanazon ítélet alatt vagy! Mi ugyan jogosan, mert tetteink méltó büntetését kapjuk, de ő semmi rosszat nem követett el. – Majd így szólt: Jézus, emlékezzél rólam, amikor eljössz királyságodba.* – Erre ő így felelt neki: „*Bizony mondom neked, ma velem leszel a paradicsomban.*” (Lukács ev. 23:39-43) A beismerés és megbánás szavára a bocsánat bizonyosságát és a bűneset előtti állapotba visszazigazítás drága ígéretét nyújtja a hozzá fordulónak a második szó. Nyerheti ezt magának mindenki, aki őszinte megbánással ítéltre méltónak tartja magát és az Ő bocsánatát kéri – nem csak a halála előtti percekben.

3. „*Amikor Jézus meglátta ott állni anyját, és azt a tanítványt, akit szeretett, így szólt anyjához: Asszony, íme, a te fiad!*” A tanítványhoz: „*Íme, a te anyád!*” (János ev. 19:26-27) Jézus Krisztus keresztre a vérségi kapcsolatok és kötelező gondoskodások határait messze meghaladó „*lelkicsaládi kapcsolatok*” létesít az Őt szeretők, Hozzá ragaszkodók között. Minden szétbomlott család, gondoskodást nélkülöző, magáramaradt élet kérdéseinek megoldását a kereszt Krisztusa jelenti ki minden Hozzá fordulónak és Neki engedőnek.

4. „*Három óra tájban Jézus hangosan felkiáltott: Éli, éli, lamá sabaktáni! azaz: Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engemet?*” (Máté ev. 27:46) Az Őszö-vetség 22. zsoltárából való ez a mondat, amit a halálfélelem terhe alatt a haldoklók imádkoztak. De úgy soha nem hangzott el

előtte, sem utána, mint a kereszten Jézus szívéből és szájából. Nem csupán az emberek gonoszságának való kiszolgáltatottságban hagyta ott Őt az Isten, hanem minden bűn, engedetlenség, értelmetlenség érdemelte elhagyatottság, a kárhozát teljes kínjának átélése kiált fel ebben a negyedik szóban. Az élet millió Miért?-jével Istent vádoló ember itt szemlélheti, hogy a világ minden bűne miatt megérdemelt kárhozatás, elhagyatás kínját a kereszten meghaló Krisztus szenvedte el, hogy minket el ne hagyjon az Isten. Ebben szemlélteti a világ megváltását.

5. „*...így szólt: Szomjúhozom!*” (János ev. 19:28). Déltől 3 óráig a kereszten vergődve megszomjazhatott. A szomjazás a legnagyobb szenvedés okozója. Jézus szomjazása saját emberi kínján túl, minden szenvedővel a közösség vállalását jelzi. Sőt ezen túl elkötelezést minden szenvedés enyhítésére, ahogy az utolsó ítéletben. „szomjaztam, és innom adtatok” tényét a legkisebbek közül eggyel tesszük vagy nem tesszük.

6. „*...ezt mondta: „Elvégeztetett!”* És fejét lehajtva kilehelte lelkét. (János ev. 19:30) Nem végre, vége már, hanem végrehajtott minden megváltó tett értünk és a világért, de ebben nem csak az emberré lett Isten, hanem a Szentháromság műve áll együtt.

7. „*...Atyám, a te kezedbe teszem le az én lelkemet!*” (Lukács ev. 23:46). Az örökkévaló biztonságba helyezett élet.

DR. PAPP LÁSZLÓ
REFORMÁTUS LELKÉSZ

Moldova György

A félelem kapuja 11. rész

Visszatérve a kollégiumba, Borsos besurrant a tanulószobába, de az asztalor elején Kun igazgatóhelyettesbe ütközött. A felvételi óta csak futólélek találkozott vele, azt hitte, hogy nem is emlékszik már rá, köszönt és el akart sietni mellette, de Kun megfogta a vállát: – Nem kaptad meg az üzenetemet? – Nem. – Hogy lehet az?! Tegnap én magam szóltam az osztályfőnöködnek, hogy küldjön fel hozzám. Nem hiszem, hogy a tanár úr elfelejtette volna átadni. – Tegnap beteg voltam. – Megnéztem az osztálynaplót, nem voltál beírva a hiányzók közé. Illetve eredetileg be voltál írva, de aztán kihúztad. Ez azt jelenti, hogy később mégis bementél, nem? Borsos nem felelt, nem tudta felmérni, hogy az igazgatóhelyettes mennyire ismeri az ügyeit, félt, hogyha vitába keverednek, csak újabb csapdába esik. Kun az órájára nézett: – Sietnem kell, kísérj el egy darabon. Borsos egy fél lépéssel lemaradva mellészegődött, szótlanul kopogtak végig a folyosón, majd majdnem a kijárához értek, mikor Kun a gondnoki iroda felé mutatott: – Ugy látom üres, menjünk be egy pillanatra. Behúzták maguk után az ajtót és intett egy szék felé: – Új le – ő maga állva maradt, fel-alá járkált a szoba hosszában –, azért hívtalak ide, mert nem akartam, hogy a társaid is meghallják, amit mondani akarok. Nagyon úgy fest a helyzet, hogy megbuktál. – Miért? Mit csináltam? – Az a baj, hogy keveset is, meg sokat is. Feljött hozzám Hoffmann, gondolom ismered azt a vörös hajú fiút a diáktanácsból. – Igen, találkoztunk már. Mit akart? – Bejelentette, hogy mennyit lógsz az

előadásokról és a gyakorlati foglalkozásokról. Csak egy dologban vagy szorgalmas, abban, hogy saját kezűleg kihúzd a hiányzásaidat az osztálykönyvből. Ezt sorozatban senkinek sem néznék el, de a te előleletteddel a fele is elég volna, hogy az ország összes középiskolájából kitiltsanak. Vagy meg tudsz cáfolni bármit is ebből? Borsos most sem válaszolt, Kun folytatta ideges sétéjával: – Tudok kell: én voltam az a hülye, aki felelősséget vállaltam érted a felvételi bizottság előtt, mert senki sem akart befogni téged a pettyes múltaddal. Ha most ki kell rúgni téged, egy kicsit én is leégtem, de gondolhatod, olyan hülye nem leszek, hogy még egyszer bedobjam magam az érdekedben. A fiú felemelte a fejét: – Beszélhetünk őszintén, igazgató úr? Kun nem számított a kérdésre, meglepődve bólintott. – Tessék. – Mondja meg nyíltan: van-e valami esélyem, hogy megússzam? Nincs szó hosszú időről, én nem akarok az érettségiig itt maradni a „Csányi”-ban, csak ezt az évet szeretném kihúzni. Becsületszavamat adom, hogy ősszel nem jövök vissza. A fiú komolyan beszélt: – Rögtön hazavágnának, ha megpróbálnám becsapni magukat. – Nem tudok ígérni semmit. Hoffmannon látszott, hogy el akarja vágni a torkodat. Mi történt köztetek? – Semmi. – Azt mondtad, hogy beszéljünk őszintén. – Már az első nap belémktőtött. En ki akartam térni előle, de szidta az anyámat, akkor megvertem. – Nem ítélek el érte, vannak dolgok, amiket csak így lehet elintézni, az ember nem rohangál a felettésekhöz panaszra. De ahogy

Hoffmannt ismerem, ő nem fogja lenyelni ezt a békát. Én hiába próbálom leállítani, felmegy az igazgatóhoz, bepanaszol és te már kezdhetsz is csomagolni. Mindegy, utánanézek az ügynek, hétfőn reggel tíz órakor keress meg az irodámban. Most elmehetsz. A saját érdekében: tartsd a szádát! A fiú visszatért a tanulószobába. Leült az asztalához, a fiókból előszedte könyveit, füzetait, de nem tudta figyelmét a tanulásra összpontosítani. Megpróbálta felmérni, mi történik vele, ha kizárják az iskolából. Anyjához nem mehetett, mert ő is az ismerőseinél húzódott meg. Most, a téli holt szezonban olyan állásra sem számíthatott, melynek révén bejuthatott volna egy elfogadható munkásszállóra. Átkozta magát, amiért felélte azt a pénzt, melyet a piacon keresett, ha le tudta volna rakni a szokásos féléves előleget egy albréleti szobáért, sokkal szabadabban intézhette volna a sorsát. Legfőképpen a piaci zöldségesek kegyelmében reménykedhetett; hátha megengedik neki, hogy valamelyik télire bezárt bódében megvesse a vackát. Mindenképpen rá kellett bírnia az iskola vezetőit, hogy egyelőre ne küldjék el, adjanak neki még egy utolsó esélyt. Úgy érezte, könnyebben meggyőzhetné őket, ha a javulás jeleként legalább egy frissen szerzett jó osztályzatra hivatkozhatna. Megnézte a másnapi órarendet, a tantárgyak közül kiválasztotta az anyagismeretet és elhatározta, hogy szóról szóra megtanulja a feladot leckét. Borsos lemondott szokásos esti erőfejlesztő gyakorlatairól, a könyv fölé görnyedt, már éjfél is elmúlt, mikor leoltotta a lámpát az üres tanulószobában.

(Folytatjuk.)